

	<p>Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Навчально-науковий інститут української філології та журналістики Кафедра журналістики Силабус навчальної дисципліни «Еристика»</p>
---	--

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	Еристика Мова викладання – українська.
Викладач	Волковинський Олександр Сергійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри журналістики.
Профайл викладача	https://journkaf.kpnu.edu.ua/pro-kafedru/volkovynskyj-oleksandr-serhijovych/
E-mail	volkovynskyi.oleksandr@kpnu.edu.ua
Консультації	вівторок 14.00–15.00 Місце проведення консультацій – 412 аудиторія (центральний корпус), платформа MOODLE.

2. Анотація до курсу

Означений курс подає відомості про еристику як мистецтво і науку переконуючої комунікації. Засвоєння цієї дисципліни передбачає лекційну форму подання матеріалу і виконання різноманітних видів практичних завдань. Студентам рекомендується укласти власний словник опрацьованих термінів і понять із записом їх основного значення та наголосом. Теоретична частина дисципліни передбачає ознайомлення студентів з основними поняттями, розділами, законами класичної еристики, а також із провідними засадами мовленнєвої майстерності. Практична частина дисципліни спрямована на удосконалення професійних компетентностей майбутніх журналістів, рекламістів, піарників.

3. Мета і завдання курсу

Мета вивчення навчальної дисципліни "Еристика" полягає у набутті студентом компетенцій, знань для вивчення історії та теорії красномовства, практичного оволодіння прийомами і навичками мистецтва полеміки, у формуванні практичних умінь і навичок ефективної раціональної комунікації у процесі зіткнення поглядів і позицій, у засвоєнні спеціальних прийомів впливу на людей задля досягнення комунікативної мети з мінімальними втратами часу й енергії.

Серед цілей вивчення навчальної дисципліни: виробити у студентів уважне і критичне ставлення до наведення аргументів та обґрунтованої критики; опанувати термінологію і основні поняття, що характеризують мистецтво суперечки; вивчити історію і витоки еристики як мистецтва суперечки; ознайомитися зі зразками суперечок минулого і сучасності з метою максимального використання досвіду; опанувати метод риторичного аналізу різних типів промов; навчитися визначати тему, тези, аргументи, мовленнєві засоби (тропи і фігури), доцільність словесних фігур; набути навички коректного ведення суперечки.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійного та/або дослідницького характеру у галузі журналістики і дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 03	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК04	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.
ЗК06	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК07	Здатність працювати в команді.
ЗК09	Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК17	Здатність спілкуватися із представниками інших професійних груп (експерти у різних галузях, з якими журналіст працює в межах виконання професійних обов'язків).
ЗК18	Здатність розуміти особливості й наслідки впливу комунікаційних технологій на аудиторію.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 04	Здатність організувати й контролювати командну професійну діяльність.
СК 07	Здатність до формування громадської думки, світогляду.
СК 10	Здатність до креативного вирішення проблемних ситуацій, вироблення креативних ідей і впровадження їх у професійну діяльність
СК 12	Здатність створювати власний медійний текст / медійний продукт на основі етичних і правових норм із врахуванням інформаційних потреб і запитів цільової аудиторії.
СК 13	Здатність виявляти навички роботи універсального журналіста в умовах регіональних мініредакцій.
СК14	Здатність до самопрезентації та самоіміджування.

4. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Можливе застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків для проведення відеоконференцій.

5. Результати навчання

ПРН 01	Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.
ПРН 02	Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.
ПРН 03	Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.
ПРН 04	Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.
ПРН 05	Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

6. Обсяг і ознаки курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу
	денна форма навчання
Освітньо-професійна програма	061 Журналістика
Рік навчання/ рік викладання	четвертий
Семестр вивчення	восьмий
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС

Загальний обсяг годин	120 год.
Кількість годин навчальних занять	40 год.
Лекційні заняття	20 год.
Практичні заняття	20 год.
Самостійна та індивідуальна робота	80 год.
Форма підсумкового контролю	залік

7. Пререквізити курсу

Дисципліни-пререквізити: "Вступ до спеціальності", "Теорія твору і тексту", "Медіабезпека", "Інформаційні технології в медіагалузі", "Реклама та зв'язки з громадськістю", "Медіаосвіта та медіаграмотність", "Журналістська етика", "Масова комунікація та інформація: Комунікаційні технології" та ін.

8. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі MS Power Point або інших. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE, Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE, а також ресурсів WordPress, Google forms, Google analytics, Google Trends, Google Tag Manager, Google Meet, Zoom.

9. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі вищої освіти відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<http://kpmu.edu.ua/pravyla-vnutrishnoho-rozporiyadku/>) та етичних норм поведінки.

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових і творчих завдань задля отримання уявлень про специфіку роботи журналіста. Передбачається, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) або самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання запланованих завдань.

Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою.

Уся література, яку студенти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (<https://drive.google.com/file/d/1UXqhkTdz-TJoPFKFueSsc5v25FlqVAIW/view>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://drive.google.com/file/d/1Wi2EaD27TABQU_0BgslxnZWQK77HEWkh/view).

Очікується, що роботи здобувачів вищої освіти будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Відсутність покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача та фактів списування є підставою для її незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, кафедри журналістики та Інтернет-ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу.

Викладачі щотижня проводять консультації.

10. Схема курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	разом	у тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Еристика як мистецтво суперечки						
Тема 1. Загальна характеристика поняття «Еристика».	8	2				6
Тема 2. Складові частини еристики.	12	4				8
Тема 3. Еристика як мистецтво суперечки	8		4			4
Тема 4. Загальна характеристика суперечки	14	2	2			10
Тема 5. Аргументація як обґрунтування і переконання	12	2	4			6
Тема 6. Аргументація і критика	10	2	2			6
Тема 7. Правила і помилки щодо тези	14	2	2			10
Тема 8. Прийоми маніпулювання в суперечках та їх нейтралізація.	10	4				6
Тема 9. Перевірка й аналіз інформації.	8	2				6
Тема 10. Класифікація прийомів маніпулювання в суперечках. Вербальні прийоми	8		2			6
Тема 11. Невербальні прийоми маніпулювання в суперечках	8		2			6
Тема 12. Тактичні і психологічні прийоми маніпулювання в суперечках	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	120	20	20			80
Разом годин	120	20	20			80

11. Система оцінювання та вимоги

Участь у роботі впродовж семестру оцінюється з розрахунку 100 балів. Поточна успішність – 50 балів, модульна контрольна робота – 50, залік – 100 балів.

Залік виставляється за умови виконання таких головних вимог: обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність упродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх практичних занять, успішне виконання модульної контрольної роботи. Мінімальний рейтинговий результат роботи на практичних заняттях – 30 балів, мінімально необхідний результат за виконання модульної контрольної роботи – 30 балів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам:

денна форма навчання

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Залік
Поточний контроль	Модульна контрольна робота	Разом	100 балів
50 балів	50 балів	100 балів	

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях – 12 (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view).

Здобувачу, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, здобувач повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Модульна контрольна робота (50 балів)

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

МКР 50 балів	«задовільно»	30 – 37
	«добре»	38 – 45
	«відмінно»	46 – 50

Здобувачам, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, залік не виставляється. Дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням директора інституту.

Якщо здобувач ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням директора інституту, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни)

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100 і більше	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) з метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням з директором інституту та з дозволу ректора університету.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них.

12. Основна література

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Риторика. Київ, 2001. 356 с.
2. Крикун В.Ю. Еристика, теорія і практика аргументації (на прикладі курсу для студентів спеціальності "Журналістика"). *Проблеми викладання логіки та дисциплін логічного циклу : V міжнар. наук.-практ. конф. (3-4 трав. 2012 р.)*. Київ, 2012. С. 92–93.
3. Крикун В.Ю. Місце суперечки в суспільній діяльності людини. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ, 2014. С. 19–23.
4. Хоменко І. В. Еристика : мистецтво полеміки. Київ, 2001. 192 с.
5. Хоменко І. В. Еристика : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 280 с.

Додаткова література

1. Крикун В. Ю. Еристика, теорія і практика аргументації (на прикладі курсу для студентів спеціальності "Журналістика"). *Проблеми викладання логіки та дисциплін логічного циклу : V міжнар. наук.-практ. конф. (3-4 трав. 2012 р.) : матеріали доп. та виступів*. Київ: Київський університет, 2012. С. 92-93.
2. Чорнобай О. Л. Мистецтво суперечки, або еристика: предмет та історія. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки*. 2015. № 827. С. 210–220. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2015_827_37
3. Когут О. І. Основи ораторського мистецтва. Тернопіль, 2005. 298 с.
4. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика. Київ, 2003. 365с.
5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2001.